

Dyon Scheijen

Kunst om aan te raken

Oordoppen

Per jaar krijgt het team van Adelante 500 nieuwe tinnitus patiënten. Dyon maakt zich zorgen over de toename van harde geluiden, maar ook doordat de maatschappij steeds hogere eisen stelt. "Ik maak me sterk voor het gebruik van oordoppen bij het uitgaan. Het geluidsniveau krijg je niet zo makkelijk omlaag, dat heeft te maken met de beleving. Maar ik laat mensen graag zelf ervaren dat je met goede oordoppen in minder last van ruis hebt en ook in lawaai beter spraak kunt verstaan. En je beschermt je gehoor ermee. De industrie speelt er ook op in met futuristisch uitziende doppen. Over vijf jaar is het normaal om ze te dragen." Hij waarschuwt: "Te vaak en te veel beschermen is ook niet goed. Dat kan leiden tot overgevoeligheid voor geluid en hyperacusis, het gaat dus echt om de balans."

Dyon Scheijen (47) is klinisch fysicus-audioloog bij **Adelante Audiologie & Communicatie** in Hoensbroek. Hij heeft zich gespecialiseerd in tinnitus. En hij maakt kunst. Die combinatie leidde tot beschilderde akoestische panelen die geluid absorberen.

Tekst: **Isabel Timmers** • Fotografie: **Loraine Bedewes, Chris Bozadzis**

Midden tussen zijn grote doeken met abstracte landschappen vertelt Dyon hoe die tot stand komen: horizontaal op schragen, terwijl hij met acrylverf en een roller de kleuren aanbrengt. "Ik laat de kleuren met elkaar spelen, het doek zelf is mijn palet." Zijn schilderijen vallen op door hun omvang, kleur en het reliëf. "Die breng ik aan met een speciale gel voordat ik met kleur aan de slag ga. Je mag mijn doeken ook aanraken, beleven. Voel het reliëf maar. Ik hoop ooit op een expositie specifiek voor mensen met een zintuiglijke beperking. Slechthorende mensen zijn vaak meer visueel ingesteld en

hebben oog voor detail. En mensen met visuele problemen kunnen door te voelen meer genieten van het werk. Ik hoop dat mijn kunst mensen raakt en vind het fijn als zij mijn kunst aanraken."

Energie van schilderen

Zijn eerste schilderij maakte hij toen een zoektocht naar een mooi schilderij voor in de woonkamer op niets uitliep. Toen familie en vrienden zijn werk zagen, ging het balletje rollen. Inmiddels brengt hij één dag per week schilderend door. "Voor mij is bezig zijn met kunst een manier om balans te vinden. Zoals een ander gaat sporten, ga ik

In zijn werk als audioloog slaat Dyon een brug tussen wetenschap en de menselijke kant.

even schilderen." Een typisch geval van zelf doen wat je anderen zegt. Zijn patiënten drukt Dyon namelijk altijd op het hart om te zorgen voor voldoende balans met alle stress en spanning in ons leven. Hij weet waar hij het over heeft. "In 2011 wilden we onze tinnituszorg wetenschappelijk testen, maar mijn passie is het werken met patiënten. De combinatie van deze twee zou voor mij te veel zijn. Mijn patiënten vertelden over overspannenheid en burn-out, wat ik bij mezelf ook begon waar te nemen. Ik ben gaan zoeken naar iets waarvan ik meer energie kreeg. Dat was schilderen. Dat ben ik toen ook veel meer gaan doen en ik werd steeds serieuzer genomen als kunstenaar."

Akoestische panelen

Inmiddels worden zijn schilderijen zelfs gebruikt als akoestische panelen in een sterrenrestaurant (zie kader op de volgende pagina). "Daar hangt mijn kunst aan de muur en dempt tegelijk de geluiden. Een kunstzinnige oplossing voor een maatschappelijk probleem. En op je bord krijg je ook een kunstwerk. Zo worden alle zintuigen gestreeld." Het idee voor die toepassing ontstond toen een slechthorende patiënt met twee zonen hem vertelde dat hij bij de ene zoon met een strak en modern ingericht huis, veel minder goed kon spraakverstaan dan bij de andere zoon met een Engels interieur, inclusief tapijten, gordijnen andere zachte stoffen." Dat zorgt voor een

betere akoestiek. Met deze panelen realiseer je dat ook in een modern interieur. Met hogeschool VIVES (campus Brugge) gaan we de akoestische waarde van de panelen meten. Ik zie dat het werkt in de praktijk, maar wil het ook bewijzen dat die panelen geluid absorberen." Dyon laat kunst en wetenschap dan ook graag in elkaar overlopen, bijvoorbeeld tijdens de presentaties die hij tijdens HOORagenda-bijeenkomsten van Stichting Hoormij geeft.

San Diego

Maar ook aan de andere kant van de wereld bleken kunst en wetenschap nauw met elkaar verbonden. Tijdens een bezoek aan vrienden in San Diego bezocht hij Balboa Park, een park vol musea. "In het Museum of Science zag ik op eens een grote foto van mezelf aan

MED⁹EL

“Een kunstzinnige oplossing voor een maatschappelijk probleem.”

de wand hangen. Een foto die mijn broer ooit had gemaakt, maar waarvan ik geen idee meer had dat hij bestond. Boven de foto stond ‘The doctor of the future’. Ik kreeg er kippenvel van.” Dyon raakte in gesprek met de directeur van het kunstmuseum in het park over dit bizarre toeval. En om een lang verhaal kort te maken: hij mocht in Balboa Park uiteindelijk twee weken lang live kunst maken. “Ik schilderde er in een expositieruimte, tussen de bezoekers in. Ik had gesprekken met bezoekers. Dat had effect op de droogtijd en daarmee op het eindresultaat van mijn schilderijen. De bezoekers maakten dus ook deel uit van de kunst.”

Multidisciplinaire aanpak

In zijn werk als audioloog slaat hij een brug tussen wetenschap en de menselijke kant. “Als klinisch fysicus koos ik zo’n twintig jaar geleden voor de audiologie. Ik was getriggerd door tinnitus patiënten die te horen kregen ‘Er is niets aan te doen, leer er maar mee leven’. Uit mijn studietijd wist ik van tinnitusklinieken in Duitsland. Daar zag ik de kracht van de multidisciplinaire aanpak, inclusief beweging en fysiotherapie. In mijn vrije tijd ging ik daar meekijken en ik ben een tinnituscursus gaan volgen in Groot-Brittannië. Die werkwijze wilde ik hier ook kunnen aanbieden. Audiologie & Communicatie in Hoensbroek maakt deel uit van Adelante, een zorggroep met als kernactiviteiten onder meer revalidatie en audiologie. Daardoor kunnen wij die totaalaanpak ook bieden. We kijken in ons team vanuit een holistische visie naar elke patiënt. Er is nog geen operatie of pilletje tegen

tinnitus, daar is het ook te complex voor. Wel onderzoeken wij of een medische oplossing al bekeken of mogelijk is. Is dat niet mogelijk, dan kijken we samen met de patiënt hoe die een oplossing kan vinden in zichzelf. De patiënt moet het zelf doen, maar wij reiken handvatten aan.”

HANDVATTEN AANREIKEN

Vertigo migraine

Hoe belangrijk dat is, maakt hij vorig jaar aan den lijve mee, toen hij een aanval kreeg van vertigo of vestibulaire migraine. “De hele wereld draaide om me heen. Ook al wist ik door mijn werk wat er aan de hand was, mijn lichaam raakte toch in paniek. Gelukkig dat mijn team er voor mij was. Dat gun ik iedere patiënt, dat ze terecht kunnen op de juiste plek, voor steun, begrip en de best mogelijke behandeling.”

Voor elke luistersituatie
SONNET Audioprocessor

Met Automatic Sound Management 2.0 past de SONNET zich actief aan elke luistersituatie aan. U kunt zich volledig richten op waar u naar luistert, u hoeft zich niet druk te maken over het kiezen van het juiste programma.

hearLIFE

medel.com

In Sync met natuurlijk horen

Kunst kijken

Wil je de kunst van Dyon Scheijen zelf zien en voelen? Dat kan in Chateau St. Gerlach en Galerie Marx & Marx, beide in Valkenburg, en bij Berden designmeubels met verschillende vestigingen in Limburg. De geluidwerende panelen hangen bij restaurant Infini in het Limburgse Wahlwiller. Ook bij Adelante in Hoensbroek hangt werk van Dyon. Of kijk op de website van Dyon: www.dyonscheijen.nl.